

Steagul ROSU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROSANI AL P.C.R. SI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXXVIII, NR. 9293

DUMINICA, 25 IULIE 1982

4 PAG. - 50 BANI

TARA NE CERE CIT MAI MULT CARBUNE!

Telul: REDRESAREA Calea urmată: SPORIREA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII

Zilnic, în ultima perioadă a lunii, colectivul sectorului V de la I.M. Vulcan a extras peste prevederi între 50 și 70 tone de cărbune, situându-se astfel, prin depășirea planului fizic de la începutul lunii la zi, pe primul loc al întrecerii pe sectoare. Calea de acțiune urmată de întregul colectiv din sector pentru atingerea acestui țel a fost mai buna organizare a muncii, crearea condițiilor optime de lucru brigăzilor din abataje, astfel încât acestea să poată spori productivitatea muncii. Nivelul planificat al acestui indicator de bază este depășit de la începutul lunii în medie cu 230 kg/post, toate brigăzile de abataj ale sectorului depășindu-și propriile sarcini. Ca urmare, brigăzile raportează: cea condusă de Paraschiv Ciurescu - plus 600 tone de cărbune, Marin Petrance - plus 420 tone, cele conduse de Stan Virgil, Traian Borșa și Ioan Bud - plusuri între 100 și 160 de tone. În acest fel, deși nu poate fi acoperit zilnic plasarea planificată în abataje, cu 5 pină la 10 posturi, producția fizică de cărbune a sectorului înregistrează cote superioare prevederilor.

Creșteri zilnice la producția fizică

Față de prima decadă a lunii iulie, în ultimele patru zile producția fizică extrasă de către colectivul sectorului III al I.M. Lonea a sporit în medie cu peste 200 tone de cărbune. Începând cu data de 10 iulie, una din cele mai puternice și omogene brigăzi din sector - cea condusă de Dragoș Teleagă - a început exploatarea unei noi capacități productive. Producția zilnică, s-a dublat în această perioadă, reprezentând 220 tone de cărbune. În imaginea alăturată, șeful de brigadă Dragoș Teleagă, alături de cîțiva orbaci.

LA I.M. LUPENI

Soluții originale, eficiență maximă

Parte integrantă a programului de dezvoltare a bazei energetice și de materii prime, măsurile întreprinse în vederea recuperării, recondiționării și valorificării materialelor găsite pe teren fertil și în unitățile economice din municipiul nostru. Un exemplu grăitor în acest sens îl constituie I.M. Lu-

peni, unde valoarea pieselor recondiționate în prima jumătate a acestui an este de 4.416.000 lei. Din discuția purtată cu ing. Tiberiu Suci, director adjunct electromecanic, și cu maestrul Ion Dreptate, șeful atelierului mecanic al minei, reținem preocuparea existentă la această unitate minieră în vederea recuperării și refolosirii materialelor și pieselor, a recondiționării subsansamblelor diferitelor utilaje din subteran și de la suprafață. Prin recuperarea de materiale și piese - valorificate apoi - economiile realizate de la începutul anului se ridică la suma de 1.433.794 lei. La acest capitol, al recuperării, pot fi amintite cele 12 tone tablă de dife-

rite dimensiuni, 6 tone laminare rotunde, peste 800 m țevă ș.a. Obținerea economiilor menționate a fost posibilă și prin valorificarea a 200 buc. capete furtune de înaltă presiune, 28 capete tamburi de întoarcere pentru transportoare, 100 buc. trenuri de roți de la vagonetele de mină, 14 axe ieșire de

la reductoarele transportoarelor TR-4 etc. Concret, activitatea de recondiționare s-a materializat în prima jumătate a anului, prin redarea în circuitul productiv a nemăsurate brațe de tăiere, tamburi și carcase, componente ale combinelor de abataj și de înaintare, tamburi de întoarcere și acționare de la transportoare TR-3 și TR-4, cupe de la mașinile de încărcat MIP-2, pompe PD-1, tamburi benzi transportoare, cilindri de la complexele mecanizate, două sute vagonete de mină, cinci trolii electrice de 5,5 - 13 kW. Toate operațiile de recondiționare se execută în atelierul mecanic dotat

Gh. OLTEANU

(Continuare în pag. a 2-a)

Îmbunătățirea calității cărbunelui - cerință prioritară a muncii minerilor și preparatorilor

În lumina sarcinilor reieșite din orientările stabilite la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c., adunarea generală a reprezentanților oamenilor muncii de la I.P.C.V.J. a analizat în spirit critic și autocritic, rezultatele obținute în primul semestru. Adunarea, luările de cuvânt au reprezentat un moment determinant pentru punerea în valoare a unor noi resurse interne cu scopul de a asigura condițiile necesare realizării integrale a sarcinilor de plan pe cel de-al doilea semestru și pe întregul an 1982.

Realizarea planului de producție pe sortimente prin creșterea siguranței în funcționare a instala-

țiilor tehnico-materiale, reducerea consumurilor specifice, colectarea și predarea materialelor refolosibile, îmbunătățirea condițiilor de securitate, și a disciplinei muncii, au stat permanent în atenția

ADUNĂRI GENERALE ALE OAMENILOR MUNCII

întregului colectiv. Cu toate acestea, cu excepția huilei sortate (+25 875) și a huilei spălate (+86 876 tone) unde s-a depășit nivelul planificat, la restul sortimentelor planul de producție nu s-a realizat, și din cauza nerealizării de către întreprinderile miniere a nivelului planificat de huilă brută. De asemenea nu s-au onorat contractele beneficiarilor, huila spălată pentru cocs și semicocs. Cu toate acestea, s-a remarcat din darea de seamă prezentată, că o se-

rie de lucrări vor fi realizate și vor sta în atenția colectivului în semestrul II. Este vorba de modificări în spațiile pentru renunțarea la sortul blocuri, claubarea și concasarea clasei + 80 mm, montarea unui ciur vibrant cu suprafață dublă în circuitul cărbunelui 0,5-3 mm, montarea celui de-al doilea ciur OSO, înlocuirea cablului purtător Ø 49 mm pe ramura principală a funicularului (secția Petrila), modificări în circuitul de evacuare a sterilului 0-10 mm, montarea unui tractor de metal la banda 05 Aninoasa, schimbarea cablurilor purtătoare și tractare la ramurile funicularului Ce steril (secția Coroști), montare centrifugă Wedag în circuitul specialului 0-10 mm, modificări în circuitul de evacuare a sterilului și po-

Ioan Alexandru TĂTAR

(Continuare în pag. a 2-a)

Decret prezidențial

privind conferirea „Ordinului Muncii” clasa I
tovarăsei Alexandrina Găinușe

Pentru contribuția adusă la înfăptuirea politicii partidului și statului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria noastră, cu prilejul aniversării zilei de naștere,

Președintele Republicii Socialiste România d e c r e t e a z ă :
ARTICOL UNIC. - Se conferă „Ordinul Muncii” clasa I tovarăsei Alexandrina Găinușe.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

Solemnitatea decorării

Tovarășul Nicolae Ceaușescu secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a înminat, sîmbătă, 24 iulie, în stațiunea Neptun, într-un cadru festiv, tovarăsei Alexandrina Găinușe, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., viceprim-ministru al guvernului, „Ordinul Muncii” clasa I pentru contribuția adusă

la înfăptuirea politicii partidului și statului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria noastră, cu prilejul aniversării zilei de naștere. La festivitate au participat tovarășa Elena Ceaușescu, tovarășul Constantin Dăscălescu, alți tovarăși din conducerea de partid și de stat. Luînd cuvîntul, tovarășa Alexandrina Găinușe a

mulțumit cu recunoștință pentru înalta distincție ce i-a fost acordată. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a felicitat cu căldură pe sărbătorită. Tovarășii din conducerea de partid și de stat au adresat, de asemenea, calde felicitări tovarăsei Alexandrina Găinușe, urîndu-i multă sănătate, fericire, noi succese în activitatea sa.

Mîndria de a construi pentru oameni

La Lupeni s-a construit în ultimii ani mai mult decît în oricare altă localitate din municipiul nostru. Practic, aici a apărut un nou oraș - zona centrului civic din fostul cartier Bărbăteni. Zona se conturează distinct, de pe acum, nu numai prin blocurile de locuințe de la cinci la opt nivele, ci și prin aleile, spațiile comerciale și de servicii create pentru a asigura condiții optime de viață oamenilor muncii. Pușini din noii locatari ai sutelor de apartamente ocupate pînă acum

și cunosc însă pe cei ce făuresc zona centrului civic. Constructorii sînt, în marea lor majoritate, veniți de pe alte mele-

constructori, care făuresc aici cu cîtezanța minții și cu puterea brațelor, sînt oameni care, temporar, și-au lăsat rosturile de acasă, venind în Vale, de la Oradea, Tg. Mureș, sau Cluj, de la Bacău sau Craiova. Îi unește însă, pe toți munca, obiectivul pe care îl au de realizat: case noi, confortabile, noi unități economice.

INSEMNAȚII DE REPORTER

guri ale patriei, pentru a realiza într-un termen scurt volumul impresionant de investiții prevăzute pentru orașul Lupeni, volum care depășește posibilitățile de execuție ale constructorilor localnici. Acești

Viorel STRAUT

(Continuare în pag. a 2-a)

Intervenție contra cronometru

Defecțiunea electrică care a avut loc la stația de compresoare de la Puțul Est 2 al minei Petrila, la unul dintre cei mai puternici „plămîni” de aici, a dus la oprirea coliviei. La ora 18, sîmbăta trecută, s-a anunțat echipa de intervenție. N-au trecut decît cîteva minute și la fața locului au venit doi tineri electricieni, Mihai Precupețu și Alexandru Pațârnaș, ce formau echipa de intervenție în ziua aceea.

Electricianul ce asistase la montarea panoului electric de comandă era liber. Totuși, șoferul de la mașina de intervenție se duce după el acasă, dar află că e plecat cu familia la plimbare.

Dar cînd ambiția omului își spune cuvîntul, nu există imposibilul. Cei doi destoinici meseriași au deschis ușa panoului, au studiat cu atenție complexa instalație și prima defecțiune a fost depistată și remediată, punînd în mișcare turbocompresorul care începea să pulseze aer puțului. Imediat mecanicul a pus colivia în mișcare aducînd la suprafață minierii.

Sandule, a strigat Mihai Precupețu la ortacul lui, altă hibă, nu avem semnalizare!

Au studiat rapid zecile de circuite și la un moment dat, fețele lor pline de broboane de transpirație s-au înveselit. Pe panou apărea semnalizarea și bucuria datoriei împlinite.

Vasile BELDIE

In pag. a 3-a

DE LA O DUMINICĂ LA ALTA

Dorim să-i simțim mai mult prezența în rafturile magazinelor, în case și în gospodării, să vină cu diverse și căutate servicii în întâmpinarea cetățenilor, să valorifice tot ce este folositor oamenilor din resursele locale refoșabile.

„În scopul valorificării unor resurse locale, deșeurilor de la întreprinderile industriale republicane și pentru prestarea unor servicii unităților socialiste și populației a fost creată la nivelul Văii Jiului secția din Petroșani a Întreprinderii județene de industrie mică și prestări de servicii — ne spunea Ioan Sulu, șeful secției. La ora actuală aceasta cuprinde ateliere pentru confecționarea plapumelor, pernelor de pat, pilotelor, a vatei de croitorie și industriale, pentru prepararea sifonului, precum și unele servicii cum ar fi baia comunală, parcările, deratizarea și desinsecțiile”.

Sintem, desigur, în fața unui început bazat în mare parte pe preluarea sau continuarea unor activități și servicii ale fostei industrii locale și de la E.G.C.L., un început în care după cum se va vedea, s-au făcut deja primii pași cu dreptul. Secția din Petroșani a I.J.I.M.P.S. lucrează pe bază de contracte și comenzi ocazionale ferme care sunt onorate la termenele stabilite. Nu există stocuri de produse. Tot ce se produce se vinde și încasează. În primul semestru al anului 1982,

secția a furnizat comerțului, pe bază de contract, peste 2500 de plapume din stambă și mătase și 65 000 kg de melanjă dărăciță. Numai în luna iunie, în baza unei comenzi ocazionale, au fost produse și furnizate I.A.C.C.V.J., pentru dotarea căminelor de nefamilisti, 600 de saltele și 600 de perne, iar pe in-

ta Doșa, special pregătite în acest scop. De asemenea, este pregătită să răspundă cu promptitudine la solicitările cetățenilor și ale întreprinderilor formația de coșari — sobari. Dintre sectoarele de activitate ale secției, numai baia comunală lucrează cu pierderi însemnate, fiind deschisă în zilele de joi, vineri și sâmbătă. Îndeosebi în ziua de joi, numărul solicitantilor și sumele încasate sînt însă nesatisfăcătoare. Într-o perspectivă mai îndepărtată, după cum ni s-a spus, se are în vedere amenajarea și punerea în funcțiune a unei subsecții de servicii auto la Bănița. Urmează ca forurile competente să se pronunțe asupra acesteia. Cert este însă că cerințele populației și întreprinderilor, atât în ce privește completarea gamei de obiecte necesare, care nu întotdeauna se găsesc în comerț, cum ar fi șanurile de lemn cu arc pentru încălziminte, focarele pentru cazanele de baie, plitele de diferite mărimi etc., cât și în domeniul serviciilor și al valorificării bogatelor resurse locale de piatră, de pildă, reprezintă tot atâtea direcții spre care conducerea întreprinderii județene și secției din Petroșani trebuie să-și îndrepte preocupările.

Industria mică este chemată să joace un rol tot mai mare. Atingerea acestui țel presupune însă căutări, perseverență și nu în ultim plan imaginație și inițiativă.

Toma ȚĂTARCA

Îmbunătățirea calității cărbonului — cerință prioritară a muncii minerilor și preparatorilor

(Urmare din pag. 1)

sibilităților de evacuare și cu funicularul Ileana, înlocuirea cu crațere a benzilor 155, 156 (Uzina de preparare Lupeni).

Trebuie să stea în atenția c.o.m. ca și propunerile și observațiile celor care au luat cuvîntul, să fie analizate cu atenție, ele urmînd să-și dovedească temeinicia în fapte. Cadrul profund democratic de manifestare a principiilor autoconducerii și autogestunii muncitorești, de aplicare a noului mecanism economico-financiar a permis celor prezenți să-și prezinte opiniile lor, solicitînd mai multă responsabilitate din partea minerilor față de calitatea cărbunului extras, aprovizionarea ritmică a secțiilor cu materiale și evitarea livrării unor piese și materiale necomandate

(Marin Mircea), îmbunătățirea calității cărbunelui de la întreprinderile miniere și de la cariera Cîmpu lui Neag, intensificarea controalelor NTS (Ioan Ologu, Romeo Curetean, Vasile Nicuță, Doina Irimie), s-a făcut apel către constructorii de la I.C.M.M. pentru a urgenta lucrările contractate (Alexandru Hadnagy).

Propunerile, măsurile adoptate în adunare, reliefează pregnant hotărîrea preparatorilor de la I.P.C.V.J. de a acționa cu tot elanul pentru ca semestrul II să se constituie într-un pas înainte pe calea îmbunătățirii calității muncii, calitate care să se regăsească în rezultatele cu care preparatorii doresc să încheie anul 1982, sub deviza „Cărbune mai bun economiei naționale!”.

Atelierul mecanic al minei Lupeni. Aspect din timpul reparării unor utilaje din subteran.

Foto: O. GEORGIANA

Aici este locul
nostru de joacă,
vă rugăm
să-l respectați!

De curînd, la redacția noastră a sosit o scrisoare prin care mai mulți copii ne roagă să intervenim pe lângă forurile competente, față de scrisoarea:

„Noi, copiii din blocurile 11 și 13 am vrea să ne jucăm, dar nu avem unde. Aici sînt copaci, dincolo fără să țină seama de vreo părere, un neșea a extins rondurile cu... în partea cealaltă a blocului. Aici nu e voie, aici dincolo...”

Vrem să ne jucăm. Ce este jocul? Pentru noi, este bucuria acestei vacanțe. Dar, unii „oameni mari” ne strică această bucurie, ne ocupă mereu spațiul de joacă. Uneori sîntem certați, și chiar gonîți cu brutalitate dintr-un teritoriu care este al nostru, al copiilor. Vrem să fim ascultați și, mai ales, să fim înțeleși, să ne fie restituit spațiul de joacă, să ne fie apărută bucuria vacanței.”

Copiii din blocurile 11 și 13,
strada Ilie Pintilie,
Petroșani

N.R. Copiii care semnează această scrisoare poartă de mai multe săptămîni o adevărată bătălie pentru a recîștiga spațiul ocupat de „oamenii mari”, preocupați de multe lucruri, dar nu și de faptul că strică bucuria unei vacanțe. Invităm pe această cale, factorii în drept să-i determine pe acești „oameni mari” să elibereze spațiul, să nu mai creeze greutatea copiilor.

Mindria de a construi pentru oameni

(Urmare din pag. 1)

A m întîlnit deunăzi, pe vastul șantier al Lupeniului, cîțiva oameni care dovedesc cu prisosință că, pot fi realizate locuințe de un înalt nivel calitativ. Privite chiar și de ochii experților în materie de construcții, apartamentele blocului 28 din zona centrului civic sînt apreciate unanim „fără nici un cusur”. Pereții sînt drepecți, fără nici o excepție. Gletul este ireproșabil. Locatarii pot sta aici ani de zile fără să-și zăgrăvească apartamentele. Binalele, instalațiile sanitare, dovedesc o mină grijuie față de fiecare detaliu cuprins în proiectul de execuție. Autorii acestor lucrări? Oamenii din subordinea lui Victor Trifoi, șeful lotului Lupeni al șantierului din Tg. Mureș al unui trust de construcții, industriale. „Not nu ne-am făcut decît datoria”, afirmă cu modestie Victor Trifoi, un mar-marureșean fainic ca un brad, încărunit în munca de pe diferite șantiere ale țării. A venit la Lupeni doar din luna aprilie a acestui an, împreună cu soția sa Ludovica, „gospodar al lotului”. Cu adevărat gospodari se vede că este și din faptul că sediul organizării de șantier reprezintă un adevărat exemplu de ce poate face „omul care sfîștește locul” cu prezența sa harnică.

Dincolo de modestia meșteșugarului Trifoi am descoperit pas cu pas „secretul” lucrului de bună calitate. În primul rînd exigența. Șeful

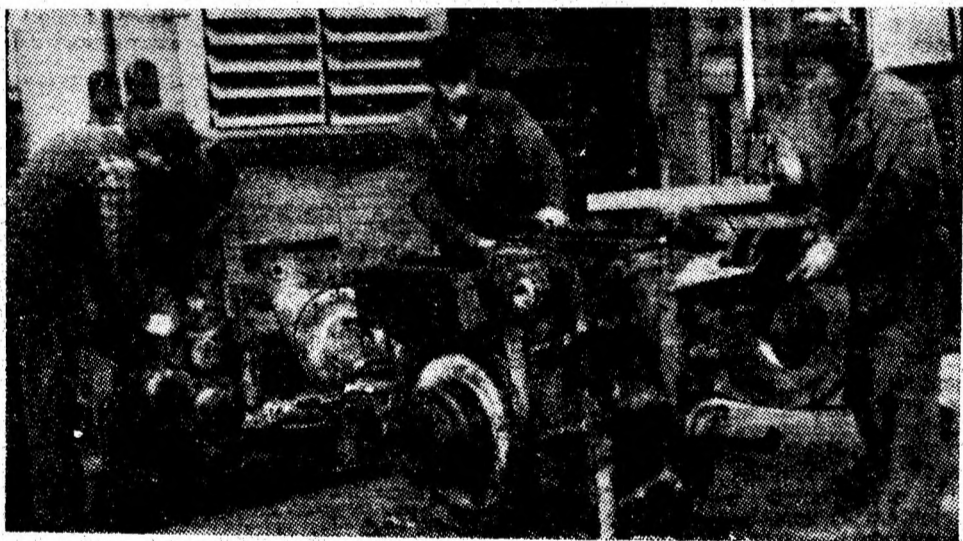
de lot e primul care vine la lucru pe șantier, dar și ultimul care pleacă la sfîrșitul zilei. La rîndul lor șefii formațiilor de meseriași nu admit superficialitatea. „Un lucru — ni se destăinuia maestrul Arpad Sztraser — poate fi făcut la fel de repede și bine și rău. Atunci de ce să nu-l facem cît mai bine? Dulgherii Laios Nagy și Marton Czifra, nu admit oamenilor din subordine nici un fel de abatere de la tehnologia de lucru. Zidarii Gheorghe Marin și Vasile Colcear, șefi de formații de lucru cer oamenilor să refacă „de la început” orice lucru făcut de mîntuială. Mozaicarii lui Geza Mateffy lasă în urma lor adevărate opere de artă...”

Blocul 28 trebuia preluat de constructorii din Tg. Mureș la 30 februarie. Dar abia la 1 aprilie s-au reluat aici lucrările. Și totuși acum sînt gata deja pentru recepție patru din cele 6 tronsoane care însumează 68 de apartamente. Finisajele interioare și exterioare dovedesc înalta răspundere a constructorilor, grija lor pentru fiecare amănunt. „Dacă oamenii care vor locui în aceste apartamente vor fi mulțumiți, aceasta va fi cea mai mare satisfacție a noastră” ne-a spus unul din constructorii cu care am stat de vorbă la blocul 28. Iată o judecată de valoare, rostită de un constructor anonim, dar care exprimă atitudinea înaintată față de muncă a unor oameni în fața cărora trebuie să ne scoatem pîlăria cu stimă, mîeritînd pe deplin recunoștința noastră.

pă cum am văzut, din deșeurile recuperabile.

Recent și-a început activitatea, deocamdată în cadrul atelierului de confecții textile — în viitorul apropiat în spațiul ce va deveni liber la centrala termică nr. 9 din cartierul Aeroport —, un atelier pentru prelucrarea maselor plastice. Aici se produc mai multe tipuri de fur-tunuri, unele obiecte pentru instalațiile sanitare și electrice, alte obiecte de utilitate în locuințe și în gospodării.

Pe lista serviciilor pe care secția le efectuează pentru populație și întreprinderi, figurează deratizarea și desinsecția. Întreprinderile și asociațiile de locatari pot adresa secției comenzi cu certitudinea că vor beneficia de prestațiile conștiincioase și eficiente efectuate de lucrătorele Smaranda Mărgineanu și Elisabe-

Soluții originale, eficiență maximă

(Urmare din pag. 1)

corespunzător pentru a satisface necesitățile de piese de schimb ale minei Lupeni. Cele 16 echipe de meseriași asigură lucrări de calitate și operativitate în vederea redării pieselor în circuitul productiv. Lucrînd în schimburi prelungite, colectivul atelierului mecanic a executat numai într-o lună (iunie) reparațiile la două combine și la 70 m scocuri de ghidare pentru transportoarele TR-4.

În acest an, la I.M. Lupeni s-au făcut pași însemnați în ceea ce privește transpunerea în viață a unor soluții originale, rod al concepției întregu-

lui colectiv: într-una din halele atelierului se află în curs de execuție un telescop în trepte, utilaj care va da posibilitatea executării, la fața locului, a reparațiilor necesare podurilor rulante și macaranelor. Secția hidraulică a atelierului a efectuat, recent, modificarea sistemului de ungere la pompa AZSS. Probele de stand au fost trecute cu bine. Urmează ca ultimul cuvînt să-l aibă modul în care pompa se comportă în regim de lucru. Etanșarea rulmenților la vagonetii de mină (pină acum, de la începutul anului au fost reparate peste 300 vagonete), urmărește obținerea unor importante eco-

nomii și reducerea consumului de rulmenți.

Acestea au fost doar cîteva aspecte, relevante, privind modul în care colectivul I.M. Lupeni face eforturi deosebite în vederea valorificării cu operativitate și eficiență maximă a resurselor reciclabile. Ele dovedesc spiritul gospodăresc al unui colectiv de muncă, al echipelor conduse de Antoniu Duban, Matei Dănilă, Gheorghe Gaiță, Pavel Pobijejan, Petru Dreptate, Ion Cătineanu, Haralambie Morar, Vasile Borzan, Ioan Djurj și Iosif Bota, conștiința că, procedînd astfel, contribuie la îmbunătățirea indicatorilor economici ai întreprinderii.

Vă informăm

NOUL BULEVARD „Victoriei” din orașul Vulcan a avansat considerabil. Constructorii șantierului 2 al Grupului Petroșani al T.C.H. au terminat turnarea betonelor de pe această frumoasă arteră a orașului în dreptul blocurilor 17, 18 și 19, care au spații comerciale la

parter. ■ ÎN TURNEU. Astăzi actorii Teatrului de stat din Petroșani prezintă pentru oamenii muncii „Aflați la odihnă în stațiunea Văta un spectacol cu comedia „Incurcă lume”. Acest spectacol încheie stagiunea teatrului organizată în stațiunile balneo-climaterice din județ. ■ NUMĂRĂTOAREA INVERSA a datei cînd se va da „startul” campionatului diviziei A de fotbal,

ediția 1982—1983, a început. Prima etapă va avea loc sîmbătă 7 august, cînd favoriții noștri vor susține primul meci din tur în deplasare, cu Chimia Rm. Vilcea. Venind în întâmpinarea solicitărilor mai multor iubitori ai fotbalului din Valea Jiului, în numărul de marți, 27 iulie a.c. al ziarului nostru publicăm Programul turului campionatului diviziei A de fotbal, ediția 1982—1983.

■ LA RĂSCRUCEA DRUMURILOR din Livezeni se montează în aceste zile o sugestivă lucrare de artă prin care se pune în evidență personalitatea economico-socială a municipiului. Este vorba de o emblemă înaltă de circa 10 m, care va domina peisajul de la poarta sudică de intrare în municipiul Petroșani dinspre defileul Jiului.

Rubrică realizată de
Viorel STRAUȚ

VALUL DACIC

Aminteam de o construcție defensivă dacică, un mare val din piatră și pământ, menit să interzică accesul dușmanului dinspre valea mijlocie a Streiului. Impresionează nu numai știința militară a comandamentului dac ci și extraordinarul volum de muncă, mai ales ținând seama de unele vremii folosite la ridicarea lui. La bază, valul căruia localnicii îi spun troian, are o lățime de cca 10 m. Pe latura nordică, de-a lungul său vom întâlni o adâncitură largă de 10—14 m, ea indică locul de unde s-a extras pământul necesar. Pe latura opusă se observă de asemenea un șanț măsurind 5—6 m lățime. Cercetări mai vechi executate de C. Dăncovăciu au evidențiat și alte elemente defensive. Astfel, pe fața sudică a troianului cad perpendicular alte valuri mai mici paralele între ele, de cca 6 m grosime și 25—30 m lungime. Rostul acestor construcții nu este suficient de clar, în schimb au fost depistate urmele a două basteioane cu o funcționalitate precisă, lipite de val având dimensiuni impresionabile: raza primului măsoară 60 metri, iar al celui al doilea 50 m. Simpla înșirare a unor dimensiuni exprimă fără echivoc masivitatea acestui complex defensiv. Valul a fost construit din bucăți de calcar și foarte puțin pământ. După opinia aceluiași savant, pe ambele laturi se găsea câte o palisadă din lemn. Incendierea acesteia a calcinat piatra și înroșit pământul, lucru vizibil și astăzi. Cercetări mai noi au scos în evidență un fapt de o profundă semnificație: la extremitatea lui de sud-est au fost descoperite vestigiile ale unui castru roman de mare. Tată, prin urmare dovada trecerii romane pe aici, s-a produs! Este momentul să consemnăm

o tradiție care circulă printre localnicii zonei, o tradiție cu vechime de multe veacuri, recent confirmată. Ea spune că aici, pe Valea Fizeștiului au trecut romanii. Latura de sud-vest a castrului pe o lungime de cca 300 m o formează valul dacic! Imi pare cu adevărat tulburătoare această asociație de fortificații daco-romane! Să

PE URME DACO-ROMANE (III)

ne gândim puțin. Istoria, la un moment dat i-a pus față în față ca adversari pe daci și pe romani. Primii, firește s-au apărat, au construit cetăți și valuri demne de arta militară a timpului. Au folosit cu nădejde înspăimântătoarelor lor arme denumite sica și dacia. Romanii, la rândul lor, tenaci, grozavi de tenaci și viteji, înainteză încet dar sigur spre inima Daciei. Încă erau dușmani și fortificațiile lor s-au înfrățit pe pământul plin de fâgăduință al neamului dac. Singele burcea, rana era deschisă, când valul dacic unit cu fortificația romană prefigura ceea ce istoria vie a oamenilor avea să îndeplinească. Din valul dacic și castrul roman se naștea un nou popor! Un popor pe care nu l-a clintit nici o furtună. El s-a născut nu multă vreme după îngemănarea celor două fortificații; un asemenea popor venit pe lume din măsurarea celor viteji, nu pleacă în Balcani ori în vreo altă parte a lumii cum ar fi dorit-o niște istorici corigenți la istorie! Ca un magnet, bogățiile pământului și subpământului acestuia au atras de-a lungul timpului neamuri de oameni. De ce să-l fi părăsit tocmăi cei care au sîngerat pentru el,

tocmăi stăpînii lui din veac? Doar daco-romanii, apoi românii aveau unchi, moși și strămoși căzuți în lupta vitejească de o parte și de alta a Valului de la Ponorici — Ciclovina! Istoria AICI i-a așezat pentru vece căci așa cum spunea în versuri avîntate George Coșbuc — strămoșii:

„Au văzut și munți și oase
Si de sînge riuri roșii
Dar din țara lor nu-l scoase
Nici polop și nici furtună“.

Romanii prin acțiuni de recunoaștere (să nu uităm, ocupanți ai teritoriului la vest de Strei!) și-au dat seama de importanța văii Fizeștiului, iar la declanșarea ostilităților celui de-al doilea război au folosit cu siguranță traseul. Putem risca o aproximare a forțelor rivale participante în bătălia de la Val? Marea lungime a fortificațiilor, complexitatea apărării organizată în adâncime și mai ales apropierea de cetatea — mamă, presupune existența în zonă a unor importante forțe dace. În fruntea lor trebuia să se găsească un bun comandant, poate chiar unul din apropiații lui Decebal.

Ținînd seama de numărul mare și buna pregătire a romanilor, în derularea evenimentelor trebuie să vedem violente atacuri dace în grupuri nu prea mari poate chiar în timpul nopții, menite să înspăimînte și să dezorganizeze tabăra adversă. Nu știm de cite ori romanii s-au găsit în postura de atacanți; această alternanță ofensiv-defensivă trebuie să fi durat destul de mult, poate luni întregi.

(Va urma)
MORARU V.

De la o duminică la alta

1582 — 1982 PALIA DE LA ORĂȘTIE

Un mare act de cultură

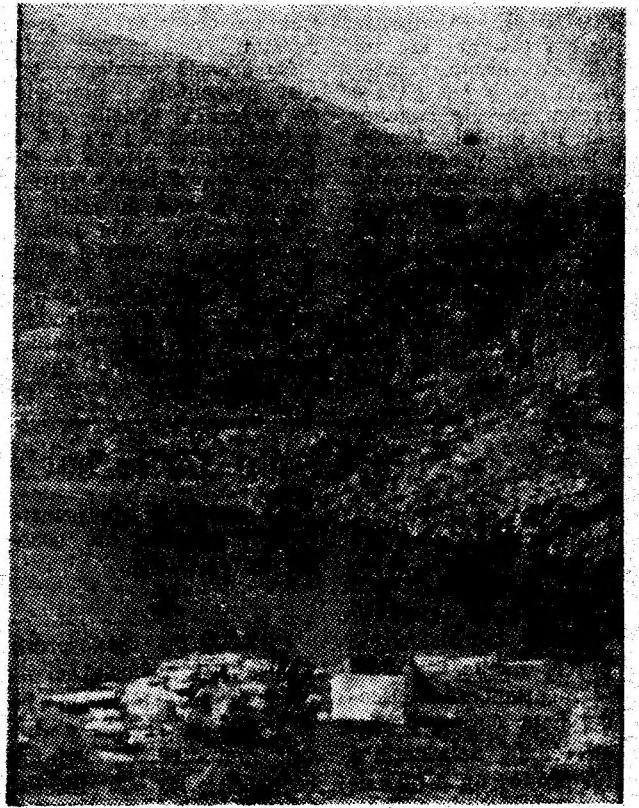
Ținutul Hunedoarei, vestită vatră a strămoșilor daco-romani, este și un leagăn de cultură românească. Din acest punct de vedere, cea mai vestită localitate este Orăștia, aici fiind editate reviste („Revisita Orăștiei” — „cea dintii publicație românească din părțile Hunedoarei”; „Cosînzeana”) și tipărite volume de autori anonimi și lucrări de nume cunoscute ca Ilarie Chendi, Ion Agirbiceanu, Liviu Rebreanu, Victor Estimiu ș.a.

De numele Orăștiei se leagă și Palia (1582), cunoscută sub numele de Palia de la Orăștie, prima tipăritură de pe meleagurile hunedorene, printre primele din țară, lucrare ce a contribuit la dezvoltarea limbii române literare. La redactarea ei au contribuit cinci cărțurari români, care au folosit surse latinești, maghiare și slavone.

În introducerea, tipograful Șerban, fiul renumitului tipograf Coresi și Marien Diaconescu își exprimă adevăratul bucurie de-a oferi compatrioților o astfel de lucrare: „Dindu în mîna noastră ceaste cărți, cetind și ne plăcură și le-am scris vo, români și le cetii“.

Lucrarea își sporește importanța și datorită faptului că lansează pentru prima dată în scris cuvintele românești și românesc, acest lucru reliefind intenția redactorilor de a sublinia originea romană a poporului român. Astfel lucrarea dobîndește și evidente valențe patriotice.
M. MUNTEANU

Cititorii fotografiază

Pe malul apei, în vîrf de munte.

Foto: Al. MUNTEANU

Cronica nerimată (74)

- Cărțile prea voluminoase inspiră respect dar adeseori rămîn necitite.
- Și creierul lui Newton conținea șaptezeci la sută apă.
- Vreau să văd un Pygmalion al sculpturii moderne.
- Cei dintii surzesc clopotarii.
- Nu oftați. Evitați risipa de aer.
- Tetraedrul ierarhic e ideal. Fiecare față îi poate sluji drept bază.
- Ieri am pierdut o sută de lei. Azi am găsit o sută și pot să jur că viața decurge normal.
- Mari și mici, trăim cu toții din mila Soarelui.
- Porcii sînt foarte silențioși cînd consumă bunuri ilicite.
- Am ajuns și eu cineva. Fumez Kent.

Valeriu BUTULESCU

Misterul lacului din valea Furtunilor

În sud-estul Kazahstanului există „misteriosul” lac Alakol, care, potrivit datelor de care dispun oamenii de știință, s-a deplasat în ultimele decenii cu câțiva kilometri. Apele lacului sînt deplasate, după cum afirmă oamenii de știință, de vînturile care ajuung în unele cazuri în această zonă la viteza de 190 km la oră. Un asemenea uragan stîrnește în lac valuri uriașe, care sapă continuu țărmul său nordic.

În afară de aceasta, un fenomen nu mai puțin interesant este legat de faptul că, deși lacul este alimentat de râurile de munte formate prin topirea zăpezilor, apa lui este sărată. Un al treilea „mister” este acela că, deși pe teritoriul Kazahstanului și alte lacuri sînt în curs de secare, iar debitele râurilor sînt în descreștere, în Alakol nivelul apei crește continuu.

Nici cu aceasta lanțul „misterelor” nu se încheie. Astfel, pe una din insulele din mijlocul lacului Alakol, zoologii au descoperit o specie de pescăruși relicti, care au dispărut în alte regiuni. Ei clocesc ouăle și își cresc puii pe insula care a fost declarată rezervă naturală.

Oamenii de știință desfășoară o vie activitate pentru cunoașterea cauzelor tuturor fenomenelor „misterioase” legate de lacul Alakol, pentru a le putea valorifica în interesul omului și al naturii.

B.P.

Epigrame

UNORA, ȘTIU EI CARE...

Băiatul acesta nu măi lucrează de trei săptămîni. Orice interes pentru muncă începe să-i scadă. Vrea, zice el, să taie frunze la ciini. Dăr cîinii să fie... cu covrigi în coadă.

SIMBOLUL

Azi nu-l mai prinde mirarea că noroc nu au hoinarii, de cînd cu termoficarea au cam dispărut... coșarii.

PROVERB SCHIMBAT

„Să fie omul cu scaun la cap” înțelesul vorbelor îmi scapă. Proverbul l-a schimbat, mai nou.

El scaunul îl are la... birou.

PASTORALĂ

„Ja te uită, îi ziserăm noi, ai ieșit de noapte în zăvoi să cosești mindrețe de trifoi“

„As, să culeg vre-o trei cu patru foi“...

Mircea ANDRAȘ

Intr-un muzeu japonez poate fi văzut portretul unei tinere gheșe cu suris enigmatic. Pictura a fost supranumită „Kimona Lisa“.

„Dimitrie Cantemir (1673—1723) în timpul vieții sale a inventat un sistem de notație muzicală originală? Acesta a făcut obiectul manualului — devenit clasic în practica muzicii turcești intitulat „Explicația științei muzicale într-un chip mai amănunțit“. Cantemir a folosit pentru scrierea cîntecelor, literele alfabetului turcesc. Tot lui Cantemir, muzicologia românească îi datorează prețioase informații despre folclorul românesc, muzica de ceremonial și vechile instrumente muzicale (în lucrarea „Descriptio Moldaviae“).

„...prima gramatică românească se datorește lui Samuel Micu și Gheorghe Sîncăi? Datează din anul 1780 și se intitula „Elementa linguae daco-romanae sive valachicae“ și a fost tipărită la Viena.

Știați că...

„...județul nostru deține locul 3 pe țară în ce privește suprafața ocupată de păduri, după județele Suceava și Caraș-Severin? Pădurile hunedorene se întind pe aproape jumăta-

te din teritoriul județului, ponderea avînd-o cele de stejar și rășinoase.

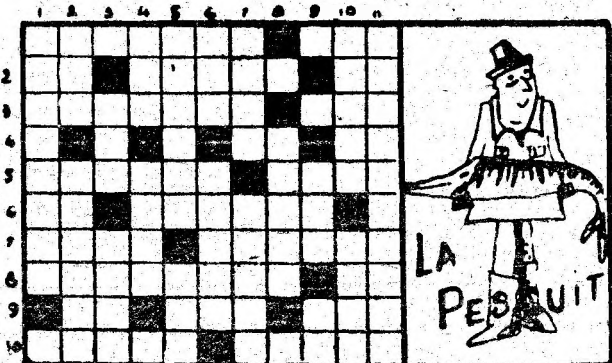
„Lacul Ursu de lângă Sovata este un lac sărat, unic în lume? La suprafața apa sa, adusă de trei pirale, are o concentrație de sare mai redusă iar spre fund ea devine din ce în ce mai sărată. Concentrațiile de sare determină și temperaturi diverse: 20 grade C la suprafață, 40 grade C la un metru adîncime și 60 grade C la 1 metru și jumătate adîncime.

Culese de
ing. Ilie BREBEN

Desen de Mihai BARBU

REBUS ■ REBUS ■ REBUS

ORIZONTAL: 1) Pește — 12,4 scobar! 2) A secut Olțul — Pește — Lirul; 3) Caracterul peștelui din apele de munte — Periculoasă; 4) Coadă de avat! — Întepă pește; 5) Unealtă pentru pescuit — Etnolog începător! 6) Pe cal — Pește; 7) Puțul mamei — Pește (pl.); 8) Aranjată la ochi — Frumoasa noastră; 9) Cozi de țipar — Măsură pescarilor (pl) — Riu în Suedia; 10) Trăiește în apă — Petrol.

VERTICAL: 1) Pește; 2) Prinde acul la undiță — Momire; 3) Trece apa — Uitată; 4) Lotci la urmă! — Ouă de pește; 5) Pierdută — Nume masculin; 6) Mașină de teren — Loc de înclinăciune; 7) Anotimpul pescarilor — Cultivat (fig.); 8) Judecata lui Tepeș; 9) Lac în Ghana — Din pește! 10) Pește — Momeală (pl); 11) Spaima peștilor (pl).
Dicționar: SMR, TNA.

Ionel BURDEA și
Ferar GHEORGHE

ACTUALITATEA ÎN LUME

Schimb de mesaje între președintele Republicii Socialiste România și președintele Partidului Socialist Progresist din Liban

BEIRUT 24 (Agerpres). La Beirut a avut loc, un schimb de mesaje între tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și Walid Joumblatt, președintele Partidului Socialist Progresist din Liban și al Consiliului Politic Central al Mișcării Naționale Libaneze, cu prilejul primirii trimisului special al șefului statului român, tovarășul Vasile

Pungan, ministru secretar de stat. Cu această ocazie, au fost prezentate punctele de vedere și considerentele tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la situația din Orientul Mijlociu și, în mod deosebit, la evenimentele din Liban, ca urmare a invaziei militare israeliene în această țară. A fost subliniată necesitatea întreprinderii, în continuare, de eforturi politico-diplomatice sporite pentru a se ajunge la

o dezangajare în Beirutul de vest, pentru realizarea unei soluții politice de natură să asigure independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Libanului, recunoașterea drepturilor inalienabile ale poporului palestinian la autodeterminare și la un stat propriu independent, precum și integritatea teritorială și securitatea tuturor statelor și popoarelor din zonă.

Acțiuni în favoarea păcii și dezarmării

HANOI 24 (Agerpres). Comitetul popular pentru pace și dezarmare din orașul Ho Și Min a strins, în ultimele două săptămâni, peste un milion de semnături pe un document prin care se cere încetarea cursei înarmărilor. Totodată, mai multe mii de persoane au luat parte, în diferite cartiere, școli sau instituții publice ale orașului la mitinguri în cadrul cărora participanții s-au pronunțat pentru sporișirea eforturilor de menținere a păcii în lume.

★

MOSCOVA 24 (Agerpres). La 24 iulie, participanții la „Marșul păcii — 82” care a parcurs Danemarca, Norvegia, Suedia, Finlanda și U.R.S.S., au fost oaspeții capitalei sovietice. După cum relatează agenția TASS, luptătorii pentru pace din țările nordice, și din U.R.S.S., au fost primiți cu căldură la Moscova, unde numeroșii locuitori ai capitalei sovietice au intrat în coloane, purtând pancarte pe care erau scrise lozincile „Nu — armelor nucleare în Europa, în Est și în Vest!”, „Nu — armelor nucleare în întreaga lume!”, „Dezarmare și pace!”.

Știri din țările socialiste

MOSCOVA 24 (Agerpres). Uzina de metale pure din Kislovodsk, U.R.S.S., a început să producă baterii solare destinate radioreceptoarelor tranzistorizate de putere medie. După cum menționează „Ekonomičeskaja Gazeta”, introducerea în fabricație a acestui produs nu a necesitat materii prime suplimentare — bateriile solare se realizează din mate-

riale reziduale ale principalelor produse ale acestei întreprinderi.

PRAGA 24 (Agerpres). Specialiștii cehoslovaci aplică cu succes laserul în sectoare de activitate din cele mai diverse. Printre realizările lor se înscriu bisturiul cu laser, radarul cu laser pentru observarea sateliților, aparate cu la-

ser folosite în construcții. În același timp, după cum menționează agenția CTK, specialiștii Institutului de cercetări nucleare de la Rez folosesc o altă sursă de radiație, cobaltul, în conservarea obiectelor de artă. Capacitatea atelierului este de 2000 de obiecte de artă pe an. Paralel cu iradierea, sînt folosite și mijloace chimice de protecție.

Noua ordine internațională — necesarmente democratică

Departele de a se îndrepta spre căutarea căilor și mijloacelor pentru înfăptuirea unei noi ordini economice internaționale, omenirea se află, de fapt, într-o „dezordine globală”, așa cum afirma, de curând, un specialist al UNESCO.

„dezordine, să ne înțelegem, din care unii scot profituri maxime. Adevărul este astfel, cuvintele unui folozof, care spunea: „dezordinea este o altă ordine”.

Procesul dezvoltării economice a statelor s-a dezvoltat, după cel de-al doilea război mondial, pe fundalul fenomenului de decolonizare și al afirmării noilor state independente. Cu toate acestea, formele exploatarea colonială s-au travestit în altele mai sofisticate, glosate ca neocolonialiste. Așa au apărut companiile transnaționale, transferul de tehnologie limitat sau subsumat unor țeluri politice, așa cum a avut loc secătuiră de resurse de materii prime a unei părți a omenirii pentru îmbogățirea celeilalte părți, mai

puțin numeroase. Și în același mod s-a trecut la practicarea unor credite cu dobânzi împovărătoare, la transferarea efectelor crizei economice a țărilor capitaliste pe seama țărilor sărace. Omenirea a asistat, astfel, în perioada fixată aproximativ între anii 1950—1973, pe de o parte, la polarizarea pute-

rii economice către statele capitaliste industrializate, majoritatea foste puteri coloniale, și, pe de altă parte, la adâncirea decalajului care le separă de statele sărace ale lumii, care au avut de suportat și șocul dintre speranțele decolonizării și menținerea dominației neocolonialiste. Prin urmare, inegalitatea economică s-a adâncit formelor de inegalitate politică dintre state, sau, mai precis spus, a devenit o componentă importantă a acesteia din urmă.

Așa cum, pe bună drep-

ducerea importurilor de materii prime din țările în curs de dezvoltare, iar, pe plan intern, prin creșterea șomajului; prin puternice presiuni inflaționiste; o politică economică externă discriminatorie a statelor dezvoltate, materializată prin măsuri protecționiste în comerțul mondial, scumpirea prețului petrolului, combustibililor, materiilor prime și tehnologiei care împovărează țările în curs de dezvoltare; masive majorări de prețuri în schimburile internaționale, adoptate în mare parte artificial; perturbații pe piețele monetare și financiare; scumpirea fără precedent a creditului în condițiile practicării unor dobânzi excesive.

Concluzia fundamentală a acestor triste realități este că ele nu pot fi schimbate decît printr-o profundă remodelare a ordinii economice și politice internaționale bazate pe egalitate și echitate.

Ștefan NICOLAE

Notă

rii economice către statele capitaliste industrializate, majoritatea foste puteri coloniale, și, pe de altă parte, la adâncirea decalajului care le separă de statele sărace ale lumii, care au avut de suportat și șocul dintre speranțele decolonizării și menținerea dominației neocolonialiste. Prin urmare, inegalitatea economică s-a adâncit formelor de inegalitate politică dintre state, sau, mai precis spus, a devenit o componentă importantă a acesteia din urmă.

tate, afirma tovarășul Nicolae Ceaușescu, „efectele crizelor și depresiunilor din țările capitaliste nu se opresc la granițele acestor țări, ci se resimt în întreaga economie mondială. Inclusiv în economiile țărilor socialiste”. Dacă fenomenele de inegalitate în relațiile economice internaționale erau sesizabile fără efort și înainte de declanșarea crizei, aceasta a contribuit la exacerbarea contradicțiilor prin multiple manifestări: încetinirea creșterii economice, tradusă prin re-

Direcția comercială a municipiului Petroșani

anunță

mari reduceri de prețuri cu pină la 30 la sută la o gamă largă de produse din sectorul industrial.

Vizitați, începînd cu data de 26 iulie a.c. magazinele cu amănuntul din Valea Jiului de unde vă puteți aproviziona cu confecții, tricotate, încălțăminte și alte produse industriale din sectorul metalo-chimice, ieftine și bune.

Întreprinderea de construcții și montaje miniere Petroșani

cu sediul în Petroșani, strada Mihai Viteazul nr. 11

încadrează prin transfer sau direct la Autobaza secție de transport Iscroni

— TEHNICIAN PRINCIPAL NORMATOR pentru normarea activității auto-utilajelor

La șantierele Petrila, Livezeni și Lupeni încadrează

— muncitori necalificați (bărbați) inclusiv pensionari cu limită de vîrstă pe o perioadă de 3 luni

— elevi și studenți (băieți) peste 17 ani împliniți (temporar pe perioada vacanței)

— zidari

— instalatori sanitaristi și încălzire

— electricieni

— mozaicari

Retribuția conform Legii nr. 57/1974.

Unitatea asigură chirie și încălzire gratuită pentru localnici, iar pentru nelocalnici spor de șantier de 10,5 la sută.

Autobaza T.A. Petroșani

strada Livezeni, nr. 12

încadrează prin transfer sau direct:

— UN ȘEF AUTOCOLOANA la transport persoane

— UN ȘEF AUTOCOLOANA la transport marfă

Informații suplimentare la sediul autobazei T. A. Petroșani, telefon 42040.

Mica publicitate

VIND (închiriez) casă. Petroșani, strada 11 Iunie nr. 6. (914)

VIND pianină Hoffman. Aninoasa, telefon 127. (924)

VIND Skoda S 100. Informații telefon 43189, după ora 16. (925)

VIND Trabant 601. Informații Lupeni, telefon 168. (919)

VIND Fiat sport, stare excepțională cu set motor și piese de schimb. Informații Petroșani, strada Aviatorilor 7/15. (920)

SCHIMB apartament două camere strada Independenței 13/59, cu similar sau trei camere central. Informații Cloșca 13/2. (927)

PIERDUT certificat opt clase eliberat de Școala generală nr. 9 Iași în anul 1970 pe numele Anghel Elena. Îl declar nul. (926)

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Cornescu Constantin, eliberată de I.A.C.C.V.J. Petroșani. O declar nulă. (957)

PIERDUT carnet de student pe numele Graham Haynes, eliberat de Institutul de mine Petroșani. Îl declar nul. (916)

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Tănăsă Marian, eliberată de Remiza C.F.R. Petroșani. O declar nulă. (921)

MEMENTO

FILME

25 IULIE

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Atenție la pana de vultur; Unirea: Mireasa cu vâlul negru.

PETRILA: Povestea lui Buddy Holly.

LONEA: Destinația Mahmudia.

ANINOASA: Oglinda spartă.

VULCAN — Luceafărul: Grăbește-te în-oct.

LUPENI — Cultural: Semnul șarpelui.

URICANI: Învingătorul.

26 IULIE

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Orgoli; Unirea: Imigranți în Brazilia.

PETRILA: Povestea lui Buddy Holly.

LONEA: Patrula cosmică în acțiune.

VULCAN — Luceafărul: Concediu pe malul mării.

LUPENI — Cultural: Astrid, dragostea mea.

URICANI: Oglinda spartă.

TV

25 IULIE

8,00 Televacanța școlară. 8,40 Omul și sănătatea. 9,00 De strajă patriei. 9,30 Bucuriile muzicii. 10,00 Viața satului. 11,45 Lumea copiilor. 13,00 Album duminical. 17,40 Teatru în serial: „Mușatinii”. 18,40 Micul ecran pentru cei mici. 19,00 Telegazeta. 19,25 Călătorie prin țara mea. 19,45 Cîntarea României. Județul Constanța. 20,40 Film artistic. „Părinții... adopțivi”. Premieră pe țară. Producție a studiourilor italiene. 22,20 Telegazeta.

nal. 22,30 Studioul muzicii ușoare.

26 IULIE

14,45 Telex. 14,50 Repere liberiene. 15,10 Emisiune în limba maghiară. 18,00 Închiderea programului. 20,00 Telegazeta. 20,20 Cîntecul '81-'85. 20,40 Cădran mondial. 21,00 Roman foileton. „Fiicele doctorului”. Producție a studiourilor americane. 21,50 Telegazeta. 22,00 Melodii îndrăgite.

MEMENTO